

COMMISSIE VAN EERSTE AANLEG VOOR DE ERKENNING
EN DE BESCHERMING VAN DE TITEL VAN
BEROEPSJOURNALIST

Verslag van de activiteiten in 2006

Historiek

De samenstelling van de Erkenningscommissie bleef in de loop van 2006 ongewijzigd.

(Voor de voorgaande jaren verwijzen we naar ons verslagen van 18 mei 2000, 10 mei 2001, 25 april 2002, 26 mei 2003, 24 mei 2004, 9 mei 2005 en 3 april 2006.)

Activiteiten

- De Nederlandstalige kamer van de Erkenningscommissie vergaderde in 2006 12 keer. De vergadering van juli was uitsluitend gewijd aan de hernieuwing van de persdocumenten en de ermee gepaard gaande herziening van de erkenningen.

Een vergadering nam gewoonlijk vier tot vijf uur in beslag.

- Tijdens de vergaderingen werden 345 agendapunten behandeld, de activiteiten inzake de hernieuwing van de documenten niet meegerekend.

- Er kwamen 164 nieuwe aanvragen tot erkenning als beroepsjournalist binnen. 22 dossiers 'in beraad' werden overgenomen van vorige jaren.

- 27 kandidaten werden opgeroepen om de commissie bijkomende inlichtingen te verstrekken en hun kandidatuur te verdedigen.

- 148 journalisten werden erkend.

- 2 kandidaten trokken hun aanvraag in, ofwel na een brief van de commissie, ofwel na oproeping.

- In 40 gevallen werd het dossier in beraad gehouden of de erkenning uitgesteld.

- Er werden 8 kandidaten afgewezen.

- Er kwamen 18 aanvragen binnen voor T-kaarten (doorgangsbewijs voor technici, die bijstand verlenen aan beroepsjournalisten), verlengingen inbegrepen. Op 13 aanvragen werd positief gereageerd.

Publicaties

De Erkenningscommissie reageerde twee keer op artikels die verschenen in "De Journalist".

De eerste reactie had te maken met een controverse na een beslissing van de Commissie van Beroep over de erkenning van een lay-outbediende (zie bijlage 1). De essentie van de repliek verscheen in juli in het vermelde blad.

In het nummer van 22 september werd het antwoord van de voorzitter opgenomen (zie bijlage 2) op de onterechte kritiek, geformuleerd in een ingezonden brief.

Hernieuwing van de persdocumenten

Periode 2002-2006

(We verwijzen hiervoor ook naar onze jaarverslagen van 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005.)

In het kader van de vijfjaarlijkse herziening van de erkenningen en de vernieuwing van de persdocumenten werden in 2006 nog 3 erkenningen bevestigd voor de periode 2002-2006.

Periode 2007-2011

De persdocumenten, uitgereikt door de FOD Binnenlandse Zaken, zijn geldig binnen een periode van vijf jaar. Naar aanleiding van de hernieuwing van de documenten na zo'n periode gaat de Erkenningscommissie telkens systematisch na of de eerder erkende journalisten nog wel beantwoorden aan de bepalingen van de wet van 1963. Het gaat daarbij om de controle van circa 2500 dossiers van alle beroepsjournalisten, die de hernieuwing van hun documenten aanvragen.

Het zal niet verbazen dat de hernieuwing van de documenten een grondige voorbereiding vereist. Daarom nam de commissie voor de periode 2007-2011 reeds in de zomer van 2005 de aanloop naar de omvangrijke operatie.

Van april 2006 af werden de aanvragen in werkgroepen bekeken en vervolgens tijdens de commissiezittingen behandeld. De vergaderingen werden daarom van april af met een tot twee uren verlengd. In juli werd een extra vergadering ingelast, uitsluitend voor de hernieuwingen.

In het kader van de controles van de erkenningen werden 12 journalisten opgeroepen. In 3 gevallen werd de erkenning ingetrokken.

De bijzondere inspanningen van de commissieleden hebben het mogelijk gemaakt dat eind 2006 het overgrote deel van de dossiers was weggewerkt en de nieuwe persdocumenten aan de journalisten konden worden uitgereikt.

Zoals dat ook bij vorige hernieuwingen het geval was, bleven nog enkele honderden dossiers over omdat de aanvragen te laat werden ingediend of de nodige documenten ontbraken en in enkele gevallen omdat ze in beraad werden gehouden en de commissie de kandidaten wenste op te roepen om over bepaalde van hun activiteiten meer klaarheid en zekerheid te krijgen.

Namens de Nederlandstalige kamer van de Commissie van Eerste Aanleg voor de Erkenning en de Bescherming van de Titel van Beroepsjournalist,

Raymond De Craecker
voorzitter
29 mei 2007

COMMISSIE VAN EERSTE AANLEG VOOR DE ERKENNING
EN DE BESCHERMING VAN DE TITEL VAN
BEROEPSJOURNALIST

Brussel, 11 juli 2006

Lay-outers kunnen beroepsjournalist zijn, op voorwaarde...

De leden van de Erkenningscommissie hebben met enige verbazing de korte vermelding in "De Journalist" van juni gelezen over de erkenning van een lay-outster van de VUM.

In tegenstelling tot wat in de tekst wordt beweerd, werd de kandidate NIET erkend als beroepsjournaliste. Het besluit van de Commissie van Beroep is duidelijk: "De commissie verwerpt het verzoek van de kandidate".

Van waar dan de verwarring?

We kunnen alleen maar vermoeden dat de aandacht van de redacteur van "De Journalist" zich heeft geconcentreerd op een deel van het besluit, namelijk dat in casu het werk van de kandidate als "grafisch redacteur" wel degelijk van aard is om erkend te worden.

Daaruit besluiten dat de beslissing "een leuk precedent is voor de vele andere lay-outers / grafische redacteurs" is deze categorie van medewerkers op de redacties op een verkeerd been zetten. Bovendien wordt de indruk gewekt dat de Commissie van Beroep een andere houding aanneemt ten aanzien van de lay-outers dan de Erkenningscommissie in eerste aanleg. In werkelijkheid zitten de commissies op dezelfde golflengte. Reeds vele jaren worden in eerste aanleg lay-outers/grafische redacteurs erkend: niet de lay-outbedienden, die uitvoerend werken, zonder eigen journalistieke inbreng; wél de collega's, die ingevolge hun zelfstandig en creatief werk een journalistieke rol spelen.

Als de kandidate in kwestie voldoende lang (dus 2 jaar) beantwoordt aan vermelde criteria, kan zij worden erkend. Maar zover zijn we nog niet, ook niet volgens de Commissie van Beroep.

Raymond De Craecker
Voorzitter

De Erkeningscommissie is er voor U!

Beroepsjournalist met veel ervaring Marc Van Impe neemt in zijn open brief de wet van 1963 op de korrel, trekt fel van leer tegen de procedure, die de Erkeningscommissie hanteert bij de vernieuwing van de persdocumenten en vindt het nodig in beledigende en haast eerrovende bewoordingen de integriteit van de leden van de commissie in opspraak te brengen.

We verstrekken graag toelichting bij de procedures en dan vooral die inzake de vijfjaarlijkse vernieuwing van de persdocumenten (dus niet om de vier jaar!). We doen dat meteen om misverstanden te voorkomen, die zouden kunnen ontstaan bij de lezers van de aan populistische literatuur grenzende open brief.

De vijfjaarlijkse vernieuwing van de persdocumenten, die nu volop aan de gang is, wordt steeds benut om alle erkenningen opnieuw te bekijken. Dat is een logisch gevolg van de opdracht van de Erkeningscommissie. Zij werd bij wet van 30 december 1963 niet alleen in het leven geroepen om journalisten te erkennen als “beroepsjournalisten”, maar tevens om de titel te beschermen. Uitdrukkelijk wordt zowel in de wet als in het hoger vermelde Koninklijk Besluit voorzien dat de erkenning kan worden ingetrokken. Het is bijgevolg de taak van de commissie na te gaan of de personen aan wie de titel van beroepsjournalist ooit werd toegekend, blijven voldoen aan de voorwaarden van de wet. En dat gebeurt dus om de vijf jaar.

Loontrekkend of zelfstandig

De “ervaringsdeskundige” wekt in zijn brief de indruk dat de huidige leden van de Erkeningscommissie de procedures voor de vijfjaarlijkse herziening hebben aangepast. Dat is niet het geval. Al sedert vele jaren wordt de journalisten op vrijwel identieke manier gevraagd aan te tonen dat ze in aanmerking komen voor de verlenging van hun erkenning. De nieuwe commissie, die een heel aantal nieuwe leden telt, heeft de in het verleden gehanteerde procedure uitvoerig besproken en is tot de bevinding gekomen dat opvraging van verscheidene documenten noodzakelijk blijft om zo goed mogelijk te kunnen nagaan of algemene journalistiek het hoofdberoep blijft van de aanvrager en hij/zij geen onverenigbare activiteiten uitoefent.

De procedure heeft niets met schuld of onschuld te maken, nog minder met kafkaïaanse methoden, maar gewoonweg met de opdracht van de commissie. In het Koninklijk Besluit van 1991 staat uitdrukkelijk dat het verzoek om erkenning tot beroepsjournalist moet vergezeld zijn van de stukken ter verantwoording van de aanvraag. Dat is toch wel iets meer dan een “verklaring op eer”, die volgens de briefschrijver zou moeten volstaan. Wie is hier de hypocriet?

Op basis van een volledig dossier kan de commissie tot een besluit komen zonder de aanvrager te moeten oproepen. De overgrote meerderheid van de journalisten -

loontrekkenden én zelfstandigen - heeft dat zeer goed begrepen en dient dan ook een duidelijk en volledig dossier in. Zo besparen deze journalisten zich een reis naar Brussel.

Overigens moet worden beklemtoond dat niet alleen zelfstandigen worden gecontroleerd. De commissie hanteert dezelfde normen voor loontrekkenden. Juist omwille van het verschillende statuut worden aan zelfstandigen en loontrekkenden wel andere documenten gevraagd. Er is evenwel geen sprake van bevoordeling noch van discriminatie. De bevraging heeft bij loontrekkenden en zelfstandigen hetzelfde doel, nl. nagaan of de wet van 1963 verder wordt gerespecteerd.

Correct en discreet

We schreven reeds meermaals, hier in "De Journalist" en elders, dat de Erkenningscommissie er een erezaak van maakt alle dossiers strikt vertrouwelijk te behandelen. Bij discussies in de commissie over individuele dossiers, geldt de regel van de strikte geheimhouding. Wat in de commissie omtrent de individuele aanvragen en de persoonlijke dossiers wordt besproken komt niet naar buiten. Het komt dan ook hard aan te moeten lezen dat de commissie juridisch en deontologisch incorrect zou optreden. Dit is niet meer of minder dan een zware, haast eerrovende belediging van de Erkenningscommissie én van de vele honderden journalisten, die er wel op vertrouwen. Om nog maar te zwijgen over de collega's in vaste dienst, de sport-, auto-, modejournalisten, enz. die in de brief verdacht, worden gemaakt.

Laten we tot slot beklemtonen dat de wet van '63 en de Erkenningscommissie er zijn voor en niet tegen de journalisten. Wet en commissie werden in het leven geroepen - trouwens op vraag en in overleg met onze voorgangers - om echte, bonafide beroepsjournalisten te erkennen en te beschermen, met andere woorden, om het kaf van het koren te scheiden. De wet mag dan al wel meer dan 40 jaar oud zijn, ze kan nog best worden toegepast in een modern medialandschap waarin de leden van de Erkenningscommissie trouwens dagelijks leven en werken.

Raymond De Craecker,
voorzitter van de
Commissie van Eerste Aanleg voor de Erkenning
en de Bescherming van de Titel van Beroepsjournalist